

Werkwijze maatregel tot quarantaine

	Thema	Actor	Toelichting
1	Advies voordat maatregel van quarantaine wordt genomen	Arts IZB	Voordat de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio een maatregel als bedoeld in artikel 35 wpg neemt of intrekt, vraagt deze om advies aan de gemeentelijke gezondheidsdienst (art. 18 Wpg jo. art. 17 Wpg)
2	Maatregel van quarantaine	Voorzitter van de veiligheidsregio (De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio draagt de tenuitvoerlegging van de maatregel op aan de gemeentelijke gezondheidsdienst art. 37 Wpg).	Een maatregel van quarantaine is mogelijk, indien er redenen zijn om aan te nemen dat die persoon recentelijk een dusdanig contact met een lijdende of een vermoedelijke lijdende aan een A-ziekte heeft gehad, dat deze persoon mogelijk met dezelfde ziekte is geïnfecteerd, er daardoor een ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat en de persoon <i>niet tot vrijwillige onderwerping aan die maatregel bereid is</i> (art 35 lid 1 Wpg) Tijdens de quarantaine wordt medisch toezicht verricht. Het toezicht wordt verricht onder medische verantwoordelijkheid van een door de gemeentelijke gezondheidsdienst aangewezen geneeskundige (art. 35 lid 3 Wpg).
3	Uitreiken beschikking aan betrokkene en voorzien in bijstand door een raadsman	Voorzitter van de veiligheidsregio/GGD	De voorzitter van de veiligheidsregio doet de beschikking tot onderwerping aan de maatregel van quarantaine aan de betrokkene uitreiken. In de beschikking beschrijft de voorzitter van de veiligheidsregio hoe en waar de maatregel van quarantaine wordt uitgevoerd, waarop bij het medisch toezicht wordt gelet en aan welke regels betrokken zich heeft te houden. Na uitreiking van de beschikking voorziet de voorzitter van de veiligheidsregio in bijstand van de betrokkene door een raadsman, tenzij de betrokkene daartegen bedenkingen heeft (art. 36 Wpg).
4	Officier van justitie op de hoogte stellen van beschikking en afschrift beschikking verzenden	Voorzitter van de veiligheidsregio/GGD	De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio stelt de officier van justitie terstond op de hoogte van de beschikking een persoon te onderwerpen aan de maatregel van quarantaine. Zo spoedig mogelijk nadat de beschikking is gegeven, maar in elk geval niet later dan de volgende dag, zendt de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio de officier van justitie een afschrift van de beschikking. (artikel 39 lid 1 en 2 Wpg)
5	Verzoek tot een machtiging tot quarantaine	Officier van justitie	Indien de officier van justitie van oordeel is dat aan de voorwaarden voor de maatregel van quarantaine, bedoeld in artikel 35, is voldaan, doet hij uiterlijk op de dag na de datum van ontvangst van de beschikking een verzoek tot een machtiging tot de quarantaine of tot het onderzoek. (art. 40 lid 1 Wpg)

			Het besluit <u>geen</u> verzoek te doen neemt de officier van justitie niet dan nadat hij het advies van de <i>inspecteur-generaal</i> van de inspectie heeft ingewonnen. (art. 40 lid 3 Wpg)
6	Verlenen rechterlijke machtiging	Rechter	Voordat op het verzoek van de officier van justitie wordt besloten, hoort de rechter degene ten aanzien van wie de maatregel is gevorderd. De rechter hoort de betrokkene op zijn verblijfplaats en de rechter kan zich laten voorlichten, getuigen en deskundigen oproepen en onderzoek door deskundigen bevelen. Verder stelt de rechter de raadsman in de gelegenheid zijn zienswijze kenbaar te maken. Tot slot beslist de rechter binnen drie dagen, te rekenen vanaf de dag na die van het instellen van de vordering. (art. 41 Wpg)

Voordelen

- Quarantaine kan worden afgedwongen;
- (Enigszins) indammen van de pandemie.

Nadelen

- Extra werkzaamheden voor de GGD/gemeente en externen (advocaten, officieren van justitie, rechter) (o.a. proportionaliteit t.a.v. tijd, geld);
- Minder ingrijpende maatregelen mogelijk (subsidiariteit).

Aandachtspunten

- Ingrijpende maatregel – de vraag is wanneer de maatregel wordt ingezet en wanneer niet (mede gelet op het aantal werkzaamheden dat verricht moet worden alvorens de maatregel kan worden uitgevoerd.);
- Een afwegingskader dient te worden opgesteld door artsen IZB en landelijk worden besproken/vastgelegd;
- Om de beschikking uit te vaardigen, zijn de persoonsgegevens nodig van medewerkers en de vraag is hoe de GGD aan deze gegevens kan komen als de exploitant/werkgever weigert (en niet verplicht is om) mee te werken. Verder is de vraag of de exploitant/werkgever überhaupt de persoonsgegevens van de medewerkers mede gelet op de privacy, zonder toestemming, mag delen met de GGD.

Bijlage - B. Maatregelen van quarantaine

10. Wanneer kan een maatregel tot quarantaine COVID-19 worden opgelegd?

- Quarantaine wordt in Art 1 omschreven als het verblijf van een persoon die mogelijk besmet is met een infectieziekte behorend tot groep A in een door de burgemeester aangewezen gebouw (...), in verband met de bestrijding van de gevaren van die ziekte voor de volksgezondheid;
- Volgens Art 35, lid 1a is een maatregel van quarantaine mogelijk, indien er redenen zijn om aan te nemen dat die persoon recentelijk een dussdanig contact met een lijder of een vermoedelijke lijder aan een A-ziekte heeft gehad, dat deze persoon mogelijk met dezelfde ziekte is geïnfecteerd, er daardoor een ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat en de persoon niet tot vrijwillige onderwerping aan die maatregel bereid is.
- De klassieke maatregel van quarantaine is om contacten van een A-ziekte, in dit geval COVID-19, of personen uit COVID-19 risicogebieden twee weken in afzondering (quarantaine) te plaatsen. Deze personen hebben dan nog geen klachten.
- De maatregel van quarantaine kan ook toegepast worden bij personen met klachten passend bij COVID-19 die zich niet houden aan het thuisblijfadvis op basis van dezelfde wetsbepaling Art 35, lid 1a. Een andere optie is om deze personen met een maatregel tot gedwongen isolatie op te nemen in een ziekenhuis (Art 31, lid 1a).
- NB Er is nog geen jurisprudentie over de toepassing van Art 35 of Art 31 om personen met verdenking COVID-19 via een maatregel tot gedwongen quarantaine of gedwongen isolatie op te leggen.

11. Wat zijn alternatieven om gedwongen quarantaine af te wenden?

- Hiervoor gelden dezelfde criteria als bij gedwongen isolatie (zie paragraaf 2-4), namelijk dat eerst geprobeerd moet worden om op minder ingrijpende wijze vrijwillige quarantaine te bewerkstelligen.

12. Wie initieert en besluit over de maatregel tot quarantaine?

- Zie paragrafen 5 en 6. De arts IZB stelt het advies op, de voorzitter van de veiligheidsregio neemt het besluit tot gedwongen quarantaine door een beschikking te ondertekenen en af te geven.

13. Waar vindt gedwongen quarantaine plaats?

- Dat kan in de woning van de betrokkene of in een andere locatie door de voorzitter van de veiligheidsregio aangewezen (Art 35 lid 2).
- In de beschikking beschrijft de voorzitter van de veiligheidsregio hoe en waar de maatregel van quarantaine wordt uitgevoerd, waarop bij het medisch toezicht wordt gelet en aan welke regels betrokken zich heeft te houden (Art 36, lid 2a-c).

14. Welke acties zijn nodig als de beschikking getekend is?

- De voorzitter van de veiligheidsregio draagt de uitvoering van de maatregelen op aan de GGD (zie ook paragraaf 8). Afhankelijk van lokale afspraken, faciliteert de GGD de uitreiking van de beschikking, het vervoer naar de plaats van quarantaine, de verzending van de beschikking naar de officier van justitie en de toewijzing van een piketadvocaat.
- Het medisch toezicht wordt verricht onder verantwoordelijkheid van een arts van de GGD (Art 35, lid 3).¹

¹ Bron: Handreiking Maatregelen Wet publieke gezondheid inzake COVID-19, RIVM, d.d.18 mei 2020.

Outbreak en constatering niet in acht nemen hygiënemaatregelen bij publieke plaatsen

	Thema	Actor	Toelichting
1	Outbreak en mail arts IZB naar H&I	Arts IZB	Indien er sprake is van een outbreak, dan stuurt de arts een e-mail naar H&I met naw-gegevens locatie, de situatieschets en andere relevante informatie uit het bco.
2	Mail H&I naar OOV met situatieschets	H&I	Dezelfde werkwijze ten tijde van de noodverordening.
3	Bezoek locatie H&I en een toezichthouder	H&I (hygiëneadviseur) en toezichthouder	Een hygiëneadviseur kan samen met een toezichthouder naar de locatie gaan om te kijken wat de situatie is.
4	Opstellen advies voor OOV	H&I (hygiëneadviseur)	Als tijdens het bezoek van de locatie blijkt dat de hygiënemaatregelen niet in acht worden genomen, kan de hygiëneadviseur een advies opstellen voor OOV met de bevindingen. Als de andere algemene coronamaatregelen niet in acht genomen worden, dan heeft de hygiëneadviseur geen adviesbevoegdheid.
5	Bevel publieke plaatsen (art. 58k lid 4 Wpg)	Burgemeester	In een <i>spoedeisende situatie</i> kan de burgemeester een bevel geven. Indien het bevel mondeling wordt gegeven, wordt het zo spoedig mogelijk op schrift gesteld en bekendgemaakt. (art. 58k lid 4 Wpg.) Bevelen kunnen ook worden gericht aan de aanwezige personen, en bijvoorbeeld inhouden dat zij zich dienen te verwijderen.

Voordelen

- Sluiting van de locatie is op zich mogelijk maar daarbij is het belangrijk om rekening te houden met de aandachtspunten die het ministerie van VWS heeft doorgegeven (zie hieronder bij aandachtspunten);
- Grotendeels dezelfde procedure en werkwijze zoals gold toen de noodverordening van toepassing was;
- Bij het bevel kunnen maatregelen worden gegeven (bijv. opstellen hygiëneplan) alvorens de locatie weer open gaat (volgens DJZ wel een grijs gebied).

Nadelen

- Sluiting alleen mogelijk na constatering overtreding coronamaatregelen door toezichthouder.

Opmerkingen:

- Volgens DJZ kan het vereiste 'spoedeisende situatie' als volgt worden ingevuld; omdat er sprake is van een outbreak etc. en de constatering ter plaatse, dit een aanleiding kan zijn om in te grijpen en een bevel te geven.
- in de ministeriele regeling is o.a. opgenomen dat een publieke plaats slechts, voor publiek wordt opengesteld, indien de beheerder er zorg voor draagt dat hygiënemaatregelen worden getroffen (art.

4.1 lid c). Toezichthouders van OOV etc. zijn geen deskundige op het gebied van hygiëne, vandaar dat het noodzakelijk is dat een hygiëneadviseur van H&I samen met een toezichthouder naar de locatie gaat om de kijken wat de situatie is.

- artikel 58k van de Wpg valt onder 'zorgplicht publieke plaatsen'.

Ten aanzien van de handelingsperspectieven voor outbreaks kunnen verder de onderstaande aspecten worden meegewogen:

- het aantal medewerkers dat werkzaam is in de onderneming t.o.v. het aantal medewerkers/bezoekers dat besmet is geraakt; (wat vinden we proportioneel voor een mogelijke sluiting?)

-grootte van de onderneming/locatie.

t.a.v. besloten plaatsen:

Het is onduidelijk of toezichthouders van de gemeente bevoegd zijn om een besloten locatie waar een beroep of bedrijf wordt uitgeoefend te betreden om te kijken wat de situatie is en wat de juridische grondslag is om de locatie te betreden. Alleen in spoedgevallen kan de burgemeester een bevel geven maar om in spoedgevallen een bevel te geven moet de locatie worden betreden, dus de bevoegdheid om de locatie te betreden kan impliciet worden ingelezen in de bevoegdheid om een bevel te geven.

(art. 58l jo. 58n Wpg)

Verder is het zo dat het treffen van hygiënemaatregelen voor besloten plaatsen niet is opgenomen in de ministeriele regeling.

(Het kan bijvoorbeeld gaan om een groot aantal personen die zich in een kleine ruimte ophouden zonder de veiligeafstandsnorm in acht te nemen. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat de burgemeester in deze gevallen de gedraging daar doet staken en de aanwezigen beveelt zich te verwijderen (artikel 58n).)

Aandachtspunten

Volgens het ministerie VWS is het geven van een bevel, zoals bedoeld in artikel 58k lid 4 Wpg, niet bedoeld voor een sluiting van een locatie voor een langere periode. Zie hieronder de reactie.

'Artikel 58k Wpg biedt niet de mogelijkheid om publieke plaatsen te sluiten. Uit dat artikel blijkt een zorgplicht voor de beheerder om bijvoorbeeld te zorgen voor de naleving van de veiligeafstandsnorm. Als deze of een andere norm niet in acht genomen kan worden kan de burgemeester een aanwijzing of, in een spoedeisend geval, een bevel geven, waarmee de zorgplicht nader geconcretiseerd wordt. De aanwijzing of het bevel kan geen sluiting inhouden. Als men zich niet houdt aan de aanwijzing of het bevel dan kan een last onder bestuursdwang worden opgelegd, op grond van artikel 125 Gemeentewet. Artikel 58l kent een vergelijkbare regeling voor besloten plaatsen.

Artikel 58m en 58n zijn gericht op het beëindigen van activiteiten of gedragingen in respectievelijk openbare en besloten plaatsen. Van deze bevoegdheid kan gebruikgemaakt worden bij ernstige vrees voor onmiddellijke verspreiding van het virus. Dit artikel is dan ook bedoeld om bij een gevaarlijke situatie onmiddellijk optreden van de burgemeester mogelijk te maken. Als die spoedeisende situatie zich niet meer voor doet, omdat men bijvoorbeeld het pand heeft verlaten, kan van deze bevoegdheid niet langer gebruikgemaakt worden. Dit artikel kan daarom niet benut worden voor het voor langere tijd sluiten van plaatsen. Uiteindelijk is het overigens aan de burgemeester om in een specifieke situatie te bepalen wanneer sprake is van een spoedeisende situatie en hoe hij zijn bevoegdheden inzet

De wet biedt dan ook verschillende mogelijkheden voor de burgemeester om in te grijpen bij situaties waarbij de regels niet worden nageleefd en situaties waar de ernstige vrees bestaat voor verspreiding van het virus, maar voor het langere tijd sluiten van een plaats is geen duidelijke grondslag.'